

Zorgen voor Samen Leven

Verhalen uit Peel en Maas voor onderweg naar morgen

Colofon

Interviews en teksten: Jan Custers en Ben van Essen
Fotografie: Jack Kok
Lay-out en drukwerk: Gemeente Peel en Maas
Uitgave: Gezamenlijk Dorpsoverleg, Vorkmeer en Gemeente Peel en Maas

Uitgave ter gelegenheid van de Samenspelbijeenkomst "Zorgen voor Samen Leven" in Egchel, Gemeente Peel en Maas, 8 februari 2025

'Zorgen voor Samen Leven' is een bundel van twaalf korte verhalen uit de dorpskernen van Peel en Maas. Het idee voor deze bundel is geboren tijdens de voorbereiding van de Samenspelbijeenkomst "Zorgen voor Samen Leven" van februari 2025 in de gemeente Peel en Maas. In deze bijeenkomst gaan dorpsgemeenschappen met elkaar en met de gemeente (raad, college van burgemeester en wethouders, ambtelijke organisatie) in gesprek over het thema 'Zorgen voor Samen Leven'. Hoe zorgen we voor een samenleving, waarin mensen omzien naar elkaar in de meest brede zin van het woord?

De verhalen in deze bundel zijn geschreven op basis van gesprekken met inwoners uit de dorpskernen. Zij gaan niet over abstracte beleidsvraagstukken, maar over het alledaagse leven en de manier waarop inwoners van Peel en Maas werken aan inclusief samenleven in hun eigen dorp of gemeenschap. Juist daarom zijn het belangrijke verhalen: ze markeren de toekomst die de inwoners voor ogen staat, ze tonen het belang van een veilige ruimte voor iedereen, ook voor degenen die het niet met de meerderheid eens zijn.

Zorgen voor Samen Leven en omzien naar elkaar betekenen méér dan zorg: het is het levendige tafelgesprek met je buurman of met een nieuwkomer in het dorp, het is meedoen aan een activiteit die leidt tot nieuwe banden met dorpsgenoten, het is samen feest vieren en het is genieten van de kwaliteiten van je mede-inwoners. Het enige dat omzien naar elkaar van je vraagt is dat je open staat voor de ander, de mensen die je ontmoet op school, op straat, tijdens je werk of in je vrije tijd.

De verhalen in deze bundel graven dieper dan 'leuk' of 'niet leuk': ze laten zien hoe inwoners in Peel en Maas de ruimte en tijd waarin ze leven invullen met zinvolle bezigheden om het 'goede leven' vorm en inhoud te geven. In de verhalen ontdek je de 'groei van ik naar wij' als basisfilosofie van omzien naar elkaar. Het wij-gevoel schept zingeving in de persoonlijke, familiale, vriendschappelijke, professionele, sociale of culturele sfeer. Het zijn verhalen voor onderweg naar morgen. Verhalen die laten zien hoe 'Zorgen voor Samen Leven' in Peel en Maas gestalte krijgt.

Graag willen wij de inwoners van Peel en Maas die deelnamen aan de gesprekken, bedanken voor hun spontane medewerking en inspirerende verhalen. Onze dank gaat ook uit naar de stichtingen, netwerken en werkgroepen welzijn die de goede voorbeelden van omzien naar elkaar uit hun eigen dorpskernen aangeleverd hebben.

Geert Schmitz, voorzitter Gezamenlijk Dorpsoverleg Peel en Maas

“We doen dit werk niet uit medelijden, maar uit **medeleven**”

Droom

Toen Frans Joosten, voorzitter van het Plattelandshoés in Panningen, vijftien jaar geleden tijdens een familiediner gevraagd werd wat zijn droom voor de toekomst was, vertelde hij dat hij graag een hospice wilde starten. Een hospice op het platteland in de naaste omgeving in Peel en Maas, zodat mensen in de eigen vertrouwde omgeving afscheid kunnen nemen van het leven en niet ergens ver weg in de stad. Volgens Frans kwam deze droom voort uit zijn opvoeding. Zijn ouders zeiden altijd tegen hem: “Je kunt beter zorgen dan dat er voor jou gezorgd moet worden.” Omzien naar elkaar kreeg Frans met de paplepel ingegeven. Als je buurman ziek werd, was het vanzelfsprekend dat je ging helpen met de koeien melken of het hooi binnenhalen. Het klaar staan voor elkaar paste in de tijd waarin je nog in iedere buurt een eigen café had, waar lief en leed gedeeld werd en de mensen elkaar ontmoetten.

Van droom naar werkelijkheid

De droom om een hospice te starten in Panningen en omgeving kreeg al snel steun van enkele andere inwoners uit Panningen. Met steun van de provincie, gemeente, bank, fondsen en inwoners kocht de initiatiefgroep een leegstaande basisschool en na een flinke verbouwing was het hospice in 2017 klaar. Mensen die terminaal ziek zijn, kunnen in dit ‘bijna thuis huis’ naar het einde van het leven toegroeien, met ondersteuning van dierbaren, vrijwilligers en verpleegkundig personeel. Ook mensen die tijdelijk extra zorg nodig hebben, kunnen hier terecht, zodat de mantelzorgers even tijd voor zichzelf hebben

en een paar weken ontlast worden van de zorg die ze thuis moeten leveren. De samenwerking met gemeenschap én gemeente is goed, er is vertrouwen over en weer.

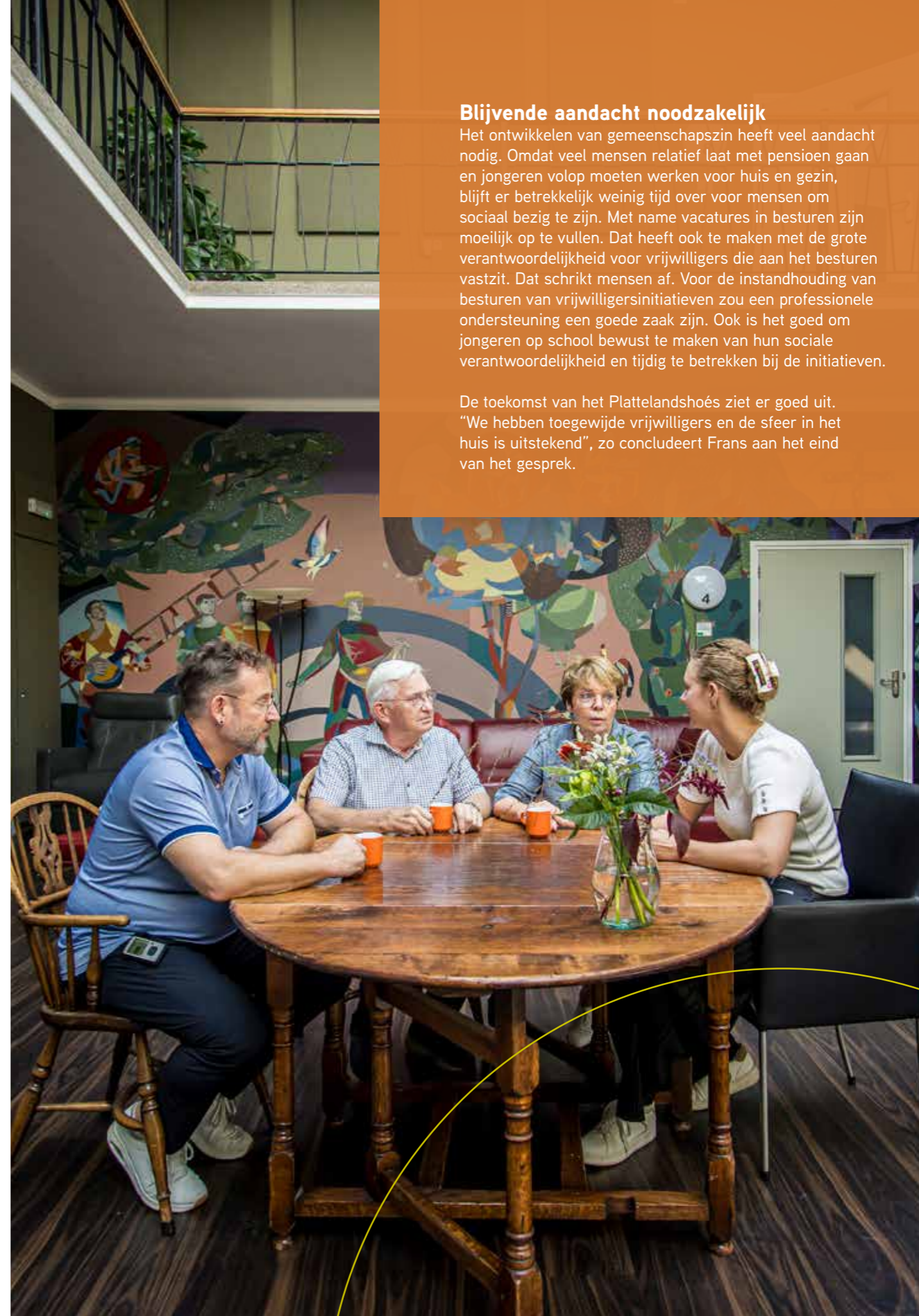
Gemeenschapszorg

In het hospice werken naast betaalde verpleegkundigen, 120 vrijwilligers die ‘gemeenschapszorg’ bieden aan de gasten. De werkzaamheden bestaan uit zorgen voor de gasten, koken, onderhoud, tuin bijhouden, administratie, bestuurlijke werkzaamheden enz. De vrijwilligers doen dit werk niet uit medelijden, maar uit medeleven. Het levert de vrijwilligers trouwens ook veel op: ze vormen een kleine, hechte gemeenschap waarin iedereen veel voor de ander over heeft. Iedere vrijwilliger is welkom, ook de oudere. Je blijft vrijwilliger totdat je doodgaat, bij wijze van spreken. De betaalde krachten van Proteion leveren de medische zorg en doen de behandelingen die de vrijwilligers niet mogen of kunnen uitvoeren, zoals spuiten zetten, medicijnen toedienen enz. De vrijwilligers helpen bij de zorg aan bed, en runnen het huis, het ‘bed-bad-brood’ voor de gasten. Het Plattelandshoés is een parel in de lokale gemeenschap, waar de vrijwilligers trots op zijn. Het is belangrijk om dat gevoel: “Het is van ons”, vast te houden in de toekomst. Vrijwilligers en inwoners kunnen heel veel zaken zelf oppakken, als ze de kansen krijgen en soms de benodigde ondersteuning. Daarbij werken kleinere samenwerkingsverbanden het beste, schaalvergroting is niet altijd positief.

Blijvende aandacht noodzakelijk

Het ontwikkelen van gemeenschapszin heeft veel aandacht nodig. Omdat veel mensen relatief laat met pensioen gaan en jongeren volop moeten werken voor huis en gezin, blijft er betrekkelijk weinig tijd over voor mensen om sociaal bezig te zijn. Met name vacatures in besturen zijn moeilijk op te vullen. Dat heeft ook te maken met de grote verantwoordelijkheid voor vrijwilligers die aan het besturen vastzit. Dat schrikt mensen af. Voor de instandhouding van besturen van vrijwilligersinitiatieven zou een professionele ondersteuning een goede zaak zijn. Ook is het goed om jongeren op school bewust te maken van hun sociale verantwoordelijkheid en tijdig te betrekken bij de initiatieven.

De toekomst van het Plattelandshoés ziet er goed uit. “We hebben toegewijde vrijwilligers en de sfeer in het huis is uitstekend”, zo concludeert Frans aan het eind van het gesprek.

In een druk bezochte Engelbewaarder hebben we een gesprek met Margriet, Susan en Henri, vrijwilligers van 'Team Engelbewaarder' en dorpsverbinder Nel. Het complete team bestaat uit twee beroepskrachten en 4 vrijwilligers. Nel sluit aan als dorpsverbinder. Daarnaast zijn er 35 vrijwilligers actief bij de Dorpsontmoeting. Samen organiseren ze een brede schakering van 'ontmoeting en verbinding'.

Van zorg naar welzijn

De dagbesteding in Baarlo startte omdat uit een enquête bleek dat er behoefte aan was én omdat de gemeente erom vroeg. De start was met vijf gasten van Zorgcentrum Hof Ter Borcht. Zo ontstond al snel het imago van zorgverlening. Margriet: "We hebben al snel gezegd: we geven geen zorg maar richten ons alleen op welzijn. We hebben zelfs afscheid genomen van beroepskrachten en vrijwilligers om onze visie vast te houden." Er is nog steeds een Dorpsontmoeting, maar door simpelweg de deur open te zetten, is er een breed proces op gang gekomen. Zo groeide de Dorpsontmoeting naar een multifunctioneel Dorpshuis. Doel is verbinden van mensen en weer oog en oor hebben voor elkaar. Susan: "Als je hier komt voor jezelf, kom je ook voor de ander. Je komt iets halen en iets brengen." Op woensdag is open inloop en is er geen beroepskracht. Dan vragen mensen: "Mogen we zelf een kop soep maken?". "Prima zeggen we dan. Maar wel om beurten soep maken. Bezoekers voelen steeds meer dat het hun buurthuis is." Op woensdagavond wordt er voor 16 gasten gekookt, o.a. door vrijwilligers van een kookclub uit het dorp. Daarbij kan ook een mantelzorger aanschuiven met zijn/haar partner met dementie. Dan zijn ze echt samen uit.

Omgaan met grenzen

Een open inloop schuurt soms. Dat leidt tot wrijving maar ook tot mooie dingen. Nel: "Het schrikbeeld dat je – als je valt – niet meer mag komen, willen wij niet. Dan gaan we hetzelfde doen wat al die andere instituten doen: tot hier, en dan moet je ergens anders naar toe. Wij stellen dat zo lang mogelijk uit. Onze kaders bewegen mee met iedereen die hier komt. Wij zoeken de grenzen op. Het systeem is niet altijd leidend."

De gemeente subsidieert de huur van het gebouw en de professionals. Activiteiten en maaltijden zijn kostendekkend. De wens is een meerjarige subsidie i.p.v. een jaarlijkse toekenning.

Verbinding met het dorp

Na de coronatijd was er een flinke groei, maar nog niet iedereen weet dat deze voorziening er is. Daarvoor is er nu extra communicatie samen met het Dorpsoverleg en Domein Welzijn van de gemeente. Twee keer per jaar is er een netwerklunch. De laatste keer waren er 25 deelnemers. Professionals uit de sectoren wonen, welzijn en zorg én vrijwilligers zijn dan in gesprek over het delen van mogelijkheden. Dat is hard nodig want professionals worden nog te veel begrensd door hun eigen instituut.

Enkele professionals werken hier één keer per maand op de woensdagmorgen. "Ons advies aan ambtenaren: "Pak je laptop en zoek een werkplek in het dorp waar jij voor werkt."

De dorpsverbinder

Henri: "We hebben vijf jaar moeten trekken om een dorpsverbinder te krijgen. Wij zochten een ander profiel dan de dorpsondersteuners in andere dorpen. Nel werkte hier al en bouwt nu voort op haar netwerk." Nel: "We verschuilen ons niet meer achter de systemen, maar doen wat nodig is om het samen op te lossen." Susan: "Wij gaan op zoek naar oplossingen die in de gemeenschap liggen. Daarvoor is ook de opbouwwerker van Vorkmeer belangrijk." Nel: "Dat is jullie kracht, zoeken naar de mensen die jullie passie delen."

Toekomst

Susan: "Professionele hulp wordt minder, we moeten het met elkaar zelf gaan oplossen in het dorp. Misschien wordt het gebouw dan zelfs te klein!" Henri: "Als we onze attitude door kunnen ontwikkelen, ziet de toekomst er rooskleurig uit. Hoe kunnen we het zo organiseren dat er ook in de toekomst naar elkaar omgekeken en voor elkaar gezorgd wordt?" Margriet: "We blijven kienen, maar we zoeken ook steeds nieuwe dingen. Je moet vooral je eigen koers volgen als dorp, ook als dat weleens wrijving geeft met de koers van de gemeente of de welzijnsorganisatie."

“Wij doen de dingen gewoon”

Sjaan van Horen is actief in 'Good in 't Vel' en Martien Steeghs is energicoach in Beringe. Beiden vertellen over hun vrijwilligerswerk en over hoe Beringe probeert om de verbinding tussen inwoners te versterken.

Good in 't Vel

Sjaan vertelt dat Good in 't Vel is ontstaan mede op advies van de dorpsondersteuner, die in dienst is van de dorpscoöperatie Steingood. Een groot aantal inwoners constateerde dat veel initiatieven in het dorp als eilandjes functioneerden, met weinig onderlinge contacten. Steingood heeft toen het initiatief genomen om alle verenigingen en organisaties bij elkaar te roepen. Dit resulteerde al snel in een 'Verbindingsdag Beringe' in oktober 2023. Verenigingen, stichtingen en andere organisaties konden zich op het dorpsplein, in het gemeenschapshuis of op de eigen locatie aan elkaar en aan de Beringse inwoners presenteren. Dit alles onder het motto "Beringe Good in 't Vel". Uit de evaluatie van deze verbindingsdag bleek dat alle deelnemende organisaties enthousiast waren over het initiatief en graag willen doorgaan om elkaar beter te leren kennen en samen te werken waar dat kan. Ook bleek dat er een grote behoefte is om je als organisatie kenbaar te maken aan de Beringse mensen. Binnenkort start Beringe met een digitale nieuwsbrief, waarin iedereen elkaar kan informeren over activiteiten, nieuwtjes voor het dorp, enz. De evaluatie en daarop volgende sessies hebben de diverse organisaties op allerlei ideeën gebracht. Gemakshalve zijn deze ideeën in drie groepen in te delen: welzijn, cultuur en sport. Zo zijn diverse culturele verenigingen bezig met de voorbereiding van een theaterstuk met toneel, muziek en zang dat opgevoerd gaat worden in de kerk. Een vijftal verenigingen doet daar aan mee. Cultuur is een goed bindmiddel. Alle verenigingen en stichtingen komen nu regelmatig bij elkaar om de onderlinge verbinding te versterken. Er wordt niets geforceerd, of zoals Sjaan zegt: "Goed werk heeft lange adem nodig".

Energiecoaches

Bij de eerste Good in 't Vel kreeg Energie(k) Beringe veel bezoek van belangstellende inwoners. Martien is een van de energicoaches van Energie(k) Beringe. Na zijn pensionering wilde hij graag mensen op vrijwillige basis helpen en iets nuttigs doen met de technische opleiding die hij heeft gehad. Dat geeft voldoening. Martien is samen met drie andere coaches opgeleid in het Energiecentrum in Panningen. Behalve technische zaken leer je daar ook hoe je kunt bereiken dat mensen zich op hun gemak voelen als je bij hen thuis advies komt geven over energiezaken. De coaches nemen samen met de mensen de hele energiehuishouding door en zoeken naar mogelijkheden om energie te besparen én het huishouden gemakkelijker te maken. In sommige gevallen mogen ze ook witgoed vervangen als het oude apparaat helemaal versleten is of te veel energie verbruikt. De adviezen van de energicoaches zijn onafhankelijk. Kosten van materialen worden betaald door de gemeente. Het werk zelf doen de coaches op vrijwillige basis. Zij werken alléén voor huishoudens met lage inkomens. Dat is 'omzien naar elkaar'. Energie(k) Beringe doet ook mee aan Good in 't Vel en vind het belangrijk om goede contacten te onderhouden met andere vrijwilligersinitiatieven in Beringe.

En de toekomst?

De samenwerking in Beringe is groeiende. Verbinden zit in de genen van Beringe. Denk maar aan 5 x Beringen, dat al sinds 1969 om de drie jaar wordt georganiseerd als een groot internationaal verbroederingsfeest tussen plaatsen met dezelfde naam, nl. Be(h)ringen, uit 5 Europese landen. Ervaring leert wel dat je mensen moet enthousiasmeren om mee te doen. Dat begint al met je eigen vrienden of kinderen. Je doet het vrijwilligerswerk niet omdat je er iets voor terug wilt hebben, je doet het voor de ander. Of zoals Martien en Sjaan zeggen: "Je woont in een dorp en als je daar deel van wilt uitmaken, moet je ergens aan meedoen. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor het gemeenschapshuis, school en kerk. Je moet er als dorp zuinig op zijn en er vrijwillige energie in stoppen. Het is een deel van je leven en een deel van het dorp".

“Goed werk heeft lange adem nodig”

“Groen en natuur, de nieuwe beleving”

Piet Delissen en Sabine Zelen zijn beiden actief in de ‘groene wereld’ van Egchel. Piet werkt mee in de belevingstuin bij de basisschool en Sabine is voorzitter van de Stichting die een nieuw Natuurpark in Egchel realiseert.

Belevingstuin

In 2011 nam het dorpsoverleg het initiatief om de verwaarloosde, rommelige tuin van basisschool De Kemp om te vormen tot een belevingstuin voor leerlingen en inwoners van Egchel. Er meldten zich 12 vrijwilligers om deze klus aan te pakken. Met een gift van de Rabo en met materialen die de vrijwilligers van thuis meebrachten, én een flinke portie energie werd een voortvarende start gemaakt. Het doel was van meet af aan tweeledig: de schooltuin opknappen, én starten met een belevingstuin met groenten, fruit en bloemen, met inbreng van de leerlingen van de school. Op die manier maakt de schooljeugd al op jonge leeftijd kennis met gezond, biologisch voedsel en ervaren ze met eigen ogen en handen hoe voedsel groeit. De leerlingen uit onder andere groepen 7 en 8 helpen in kleine groepjes met zaaien, verspenen, verzorgen, oogsten en verwerken van de groenten. Dit alles onder begeleiding van oudere vrijwilligers uit het dorp. De samenwerking met de leerkrachten is positief. Ook Aettaofel ‘t Erf in het gemeenschapshuis maakt gebruik van de groenten die in de belevingstuin geteeld worden.

Verbinding in het dorp

De groep vrijwilligers is inmiddels wat kleiner geworden, maar de verbinding tussen vrijwilligers, kinderen en leerkrachten is even sterk gebleven. Ouders en andere inwoners hebben veel waardering voor het initiatief. Of zoals Piet zegt: “Inwoners zijn trots op de schooltuin, het is een bijzonder plaatje in ons dorp”. De vrijwilligers hebben onderling een hechte band. Onlangs hebben ze samen met de leerkrachten van de school nog een mooie feestavond georganiseerd. Af en toe moet je je successen vieren. Overigens zijn er in Egchel veel clubjes vrijwilligers actief die allemaal ‘goed werk’ doen: voetbalvelden bijhouden, onderhoud kerkhof, huiskamer, dorpsommetje, Jong Nederland, Kindervakantiewerk, EGOpop, enz. Te veel om ze allemaal op te noemen.

Natuurpark

Nel Manders, inwonster van Egchel, kwam een jaar of vier geleden met het idee om een Natuurpark te ontwikkelen in Egchel. In haar jeugd speelde zij altijd buiten, in de natuur, en bij de beek. Zij heeft daar zulke goede herinneringen aan dat zij zich inzet voor de ontwikkeling van een Natuurpark waar de huidige Egchelse jeugd kan ronddwalen, ravotten, en kennismaken met groen, water, bomen en planten. Een stichting pakt het idee op en heeft met hulp van Katalys een mooi plan gemaakt voor een Natuurpark, pal tegen Egchel aan tegenover kerk en school, aangrenzend aan het terrein van de schutterij. Het wordt een park van 2,8 ha. De grond is eigendom van een Egchelse ondernemer die dit terrein beschikbaar stelt voor dit doel. Sabine, voorzitter van de stichting, zegt er het volgende over: “Als kind vond ik het fantastisch om buiten te spelen. Dat willen we nu weer mogelijk maken voor de huidige jeugd. Op dit moment missen we een plek waar kinderen zich buiten kunnen uitleven, met spel en beleving in de natuur. Uiteraard is het toekomstige Natuurpark voor iedereen: voor jong en oud”.

Samen de schouders eronder

Het Natuurpark is ook bedoeld voor Egchelse verenigingen om buitenactiviteiten te ondernemen. Er komt een waterpartij met speelmogelijkheden, voedselbos, mini bos, trapveldje voor de jeugd enz. Geld voor de uitvoering van het plan zal moeten komen van fondsen, inwoners, gemeente en bijdragen in natura. Egchelse inwoners zijn enthousiast en bereid om de handen uit de mouwen te steken. Sabine: “Wij staan er positief in, we zetten samen de schouders eronder. Het zal een hele klus worden, dus geduld is ook belangrijk”.

Groen en natuur: een nieuwe beleving in Egchel.

Toos Manders en Jac Haenraets zijn op diverse terreinen actief in Grashoek. Beiden zijn bestuurslid van de stichting **Bevordering Welzijn inwoners Grashoek (BWiG)** en zetten zich in voor het welzijn en de gezondheid van inwoners in Grashoek. Het maatjesproject is een van de activiteiten van de stichting. John Janssen is voorzitter van de **Dorpscommissie Laeve Grashoek**. Deze commissie heeft als belangrijkste doel om inwoners en verenigingen te ondersteunen wanneer zij een activiteit willen ondernemen die de leefbaarheid in Grashoek versterkt. Stichting BWiG en Dorpscommissie werken nauw samen.

Samenspel

De Dorpscommissie Laeve Grashoek is 3 à 4 jaar geleden gestart met het organiseren van diverse bijeenkomsten met inwoners en verenigingen over ideeën die onder hen leven over de invulling van leefbaarheid in het dorp. De belangstelling voor deze bijeenkomsten is groot. Er zijn diverse commissies en werkgroepen in het dorp die allemaal zelfstandig werken. De Dorpscommissie ondersteunt de werkgroepen met advies en informatie, en geeft suggesties hoe zaken aan te pakken. Ook adviseert de Dorpscommissie besturen van verenigingen wanneer er onderwerpen spelen waar ze zelf niet helemaal uitkomen. Dit is een mooi voorbeeld van het samenspel in Grashoek: inwoners en verenigingen die samen met de Dorpscommissie werken aan een leefbaar Grashoek. Momenteel is er ook een groep inwoners die samen met de Dorpscommissie nadenkt over de verdere toekomst van Grashoek: hoe kunnen we ons dorp toekomstbestendig maken? Uiteraard worden inwoners ook bij deze gesprekken betrokken. Met dit samenspel probeert Grashoek het eilandgevoel van verenigingen, stichtingen en werkgroepen te doorbreken. John: "We zijn in de loop van de geschiedenis een beetje uit elkaar gegroeid. Maar we weten elkaar steeds beter te vinden, door naar elkaar te luisteren en elkaar actief op te zoeken."

Kleinschalige samenwerking

Terwijl de Dorpscommissie bezig is met 'het grotere geheel', zijn er in Grashoek ook talloze kleinschalige initiatieven die het alledaagse leven van inwoners in Grashoek proberen te veraangenamen. Een voorbeeld is het maatjesproject. Toos: "Het maatjesproject regelt spontaan hulp voor mensen die met hulpvragen zitten. Dat kan bijvoorbeeld vervoer zijn naar het ziekenhuis, of hulp bij dementie. De dorpsondersteuner heeft daar een grote rol in. De lijnen tussen dorpsondersteuner, maatjesproject, ouderenadviseurs enz. zijn kort." De hulp en ondersteuning wordt geboden door vrijwilligers. Samenwerking is hierbij een sleutelwoord.

Een ander voorbeeld van groeiende samenwerking is het initiatief van diverse commissies en comités om meer samen op te gaan trekken. Denk bijvoorbeeld aan de Sinterklaascommissie, de kermiscommissie, het Oranjecomité, het St. Maartenscomité, enz. Deze commissies en comités zijn in het verleden met veel liefde en toewijding opgezet, maar functioneerden als losse eilandjes. Sinds kort werken ze samen onder de vlag van 'Activiteitenteam Grashoek' en hebben ze financiën en administratie gebundeld.

Communicatie met inwoners is een verhaal apart. Met het wegvallen van het weekblad HALLO ontstond er behoefte aan een nieuw middel om met elkaar te communiceren. Dat heeft geresulteerd in een nieuw huis-aan-huis maandblad in Grashoek, dat binnenkort voor de eerste keer verspreid wordt. Het blad wordt bij iedereen thuis bezorgd door vrijwilligers. Verenigingen, stichtingen en andere organisaties kunnen via dit nieuwe medium communiceren met elkaar en met inwoners.

Aanpakkers

Grashoek is een dorp van doeners. Wanneer helpende handen nodig zijn om een activiteit te organiseren, is dat geen probleem. Dat gaat spontaan goed. Jac geeft een voorbeeld: "Die spontane hulp bleek bij de opvang van de eerste Oekraïners. In één weekend tijd hadden de inwoners van Grashoek dat georganiseerd. Gezamenlijk de schouders eronder, was het motto. Ook de zorg dat deze mensen wat om handen kregen, zoals taal, werk, ontmoetingen met anderen, de benodigde spullen en huisraad: van meet af aan werd dit goed geregeld". Inmiddels zijn de Oekraïners die nu nog in Grashoek verblijven, goed geïntegreerd. Ze doen volop mee in de gemeenschap. Het motto van Grashoek: 'Wae doon 't same!'

“Samen de
schouders
eronder”

“In onze straat kent iedereen elkaar”

De straat

Jos Keijmes was een van de eerste bewoners van de Blauwververstraat in Helden. “Wij wonen in een straat waar de mensen elkaar heel goed kennen. We hebben al meer dan 30 jaar een jaarlijkse feestavond met de straat.” Daar is altijd een wedstrijd aan verbonden waarin het ‘Blauwververpaar van het jaar’ via een spel in de schijnwerpers wordt gezet met de Blauwververtrofee. De winnaar moet die thuis voor het raam zetten. Dat buurtfeest wordt bij toerbeurt georganiseerd, ook door jongeren die in de straat komen wonen. Zo wordt het stokje overgedragen.

Burenhulp

Jos kreeg het idee voor Burenhulp van Peter Peters die het in de Caeciliastraat had ingevoerd. Op een Straatfeest heeft Jos het idee voorgesteld. “Dat zou ook wel iets voor ons kunnen zijn, want we worden ouder en krakkemikkiger”, was de reactie. Jos ging aan de slag. Elk gezin in de straat kreeg in oktober 2013 een vragenlijst, met vragen wat men van iedereen wilde weten. Bijvoorbeeld de telefoonnummers van de kinderen. En wat is jouw handigheid, bijvoorbeeld timmeren of elektronica. Die informatie zette Jos in een overzicht dat iedereen in de meterkast kon hangen. Met het verzoek om er vertrouwelijk mee om te gaan. “Heb je hulp nodig, dan loop je naar de meterkast en je kunt vinden wat je nodig hebt.” Jos noemt een voorbeeld van zijn buurvrouw die ziek thuis lag en niet zelf uit bed kon komen. De huisarts zou langs komen, maar haar man was in Antwerpen. Wie laat dan de dokter binnen? Gelukkig hadden ze sleutels uitgewisseld en konden zij de huisarts binnen laten.

Waarom begin je aan zo iets?

“Mijn vrouw en ik hebben betrokkenheid naar mensen, we kennen iedereen in de straat en willen daar iets voor betekenen.” Dat heeft Jos mee gekregen vanuit zijn beroep in het onderwijs, maar ook vanuit de opvoeding. “Mijn vrouw bezoekt geregeld enkele mensen die alleen zijn. En we maken een paar keer per jaar een uitstapje met alleenstaanden. Die verheugen zich daar enorm op. Wat je daarvoor terugkrijgt is fenomenaal: dat glunderende gezicht als je ‘s avonds terugkeert van een reisje.”

Relatie met het dorp

Is er een relatie met andere initiatieven in het dorp? Jos: “Ik heb iemand in de Kaupman uitleg gegeven, maar daar heb ik niks meer van gehoord”. De Blauwververstraat maakt deel uit van buurtvereniging Veldhoofstökske. De echtgenote van Jos is al heel lang bestuurslid. De buurtvereniging organiseert veel ontmoetingen waar jong en oud aan meedoen. Op die manier leren mensen elkaar kennen en dat is de basis.

Stil rond de Burenhulp

Het is stil geworden rond Burenhulp Blauwververstraat. Jos zit niet meer in de organisatie van het Straatfeest en heeft geen zicht op de gang van zaken. De ‘grijze kopjes’ in de straat verhuizen. Voor hen komt jong volk terug. “Er wordt wel doorgegeven dat er een jaarlijkse feestavond is, maar ik denk dat de Burenhulp daarbij niet vermeld wordt.” Jos vraagt zich nu af of hij de Burenhulp nieuw leven in moet blazen. Hij is huiverig voor het werk en de verantwoordelijkheid die daaraan vast zit. Hij is actief bij het historisch tijdschrift De Moennik en bij de werkgroep Kruisen en Kapellen en heeft daar de handen vol aan. Een dag na het interview laat Jos weten dat hij het initiatief van de Burenhulp toch weer opgepakt heeft!

Vergrijzing

We spreken breder over hoe de samenleving omgaat met vergrijzing. “Het is belangrijk om je netwerk bij te houden”, zegt Jos. “Goede relaties in de straat helpen, want dat is overzichtelijk. Zorgen maak ik me over de zorg die je niet krijgt als je ze nodig hebt. We mogen blij zijn dat we nog goed kunnen.”

“Handwerkclub als toonbeeld van **integratie**”

We helpen elkaar

Manuela, Katrin, Mariet, Marlana en Zofia vormen in Kessel een interculturele handenarbeid club. Het contact ontstond zowel op eigen initiatief als ook met ondersteuning van de dorpsondersteuner. Maar het handenarbeid clubje is nog veel meer dan dat: het is ook integratie en omzien naar elkaar. “We helpen elkaar, bijvoorbeeld als we een keer vervoer naar het ziekenhuis nodig hebben. We hebben ook al eens een boottocht gemaakt en gaan soms samen shoppen.”

Elke vrijdagmorgen handwerken en samen eten

“Iedere vrijdag zijn we vanaf 10 uur bij iemand thuis. We hebben brei- en haakspecialisten en leren van elkaar. Wat we maken is meestal voor eigen gebruik. Mariet maakt sjaals voor de VVV en hangt daar ook nog een gedichtje aan: ‘een sjaal met een verhaal’. Katrin werkt als zorgverlener in Reuver met mensen met dementie en daar breidt ze dan bijvoorbeeld een mof voor. Marlana is de perfectionist, die heeft al eens een trui 5 keer uitgehaald en opnieuw gebreid. Zofia is de beginneling en heeft nog weinig af. Maar er hoeft niks af want het gaat om de gezelligheid. Waar we zijn wordt ook een lunch klaar gemaakt, met gerechten vanuit ieders eigen cultuur, van Nederlandse aspergesoep tot Poolse specialiteiten.”

De dorpsondersteuner verbindt

Marlana heeft altijd hard gewerkt en had daardoor weinig contacten in de buurt. Ze kreeg MS, werken kon niet meer en ze voelde zich geïsoleerd. Dorpsondersteuner Inge bracht haar in contact met

Manuela en die haalde haar bij het handwerkclubje. Het klikte direct: “We hebben er een fantastische vriendin bij”.

Waarom doen jullie vrijwilligerswerk?

Het clubje is er voor de gezelligheid, integratie en elkaar raad geven. Maar ze doen ook vrijwilligerswerk. Mariet is actief bij de VVV, de Zonnebloem, een Facebookpagina over Kessel en meer: “Iets terug doen voor Kessel geeft voldoening”, zegt zij. Volgens Marlana heeft Mariet een extra chromosoom: “Mensen helpen”. Manuela mocht vanaf haar 51e vanwege een hartaandoening niet meer werken en voelde zich nutteloos. Door een folder over het maatjesproject is ze nu maatje. De begeleiding van Dorpsondersteuner Inge is daarbij belangrijk. Zij koppelt je aan iemand die past en ondersteunt je. Manuela: “Mijn maatje van 87 in het Wozoco zegt: ‘Je bent mijn maatje, ik ben zo blij met jou’. Ik zeg dan: ‘Nee, jij bent mijn maatje en ik ben blij met jou’. Het is geen eenrichtingsverkeer, je geeft elkaar iets. Je bent nodig.”

Hoe kijken Kesselaren tegen jullie aan?

Mariet: “Ze vinden het wel interessant maar de meesten hebben niks met handwerken”. Manuela: “Het is niks opzienbarends, maar voor ons is het heel belangrijk. Onze groep moet niet te groot worden, maar vele kleine initiatieven houden de gemeenschap bij elkaar.” Katrin: “We kunnen wel andere mensen op het idee brengen om ook zoiets te beginnen. We moeten ergens een breibankje neer zetten.”

Hoe kijken jullie naar de toekomst?

Kessel is een dorp met veel saamhorigheid. Manuela heeft dat gemerkt toen ze van Venlo naar Kessel kwam. “Ik werd ziek en kreeg direct hulp aangeboden van de burens. Ik ken hier bijna niemand die geen vrijwilligerswerk doet. Je zegt hier nog hallo tegen elkaar.” Zofia woonde in een klein Pools dorp, waar samen dingen doen heel normaal is. In Oost-Duitsland was ook wel burenhulp volgens Manuela, maar dat was uit nood geboren.

Volgens Katrin is het toch lastig om er tussen te komen als vreemde. Een ‘deuropener’ voor nieuwe mensen zou helpen. Als je contact legt met nieuwkomers zul je ontdekken hoeveel talent er is. Manuela is bijvoorbeeld een houtbewerkingswonder en Zofia weet alles van kruiden. Zulke talenten inzetten voor het dorp helpt weer bij de integratie.

Margreet Willemsen en Gerdie Nellen zijn beiden actief in de werkgroep welzijn in Kessel-Eik. De werkgroep welzijn heeft zich als doel gesteld om alle nieuwe inwoners van Kessel-Eik persoonlijk welkom te heten in het dorp onder het motto: "Jij bent onze dorpsgenoot en je hoort erbij".

"Jij bent onze dorpsgenoot en je hoort erbij"

Motivatie

Zelf hebben Margreet en Gerdie mogen ervaren hoe belangrijk het is dat je welkom geheten wordt als je als nieuweling in een dorpsgemeenschap komt wonen. Allebei zijn ze hartelijk ontvangen toen ze in Kessel-Eik kwamen wonen. De ervaringen van Margreet en Gerdie: "Toen we hier kwamen kenden we niemand, maar in no time leerden we andere mensen kennen, bij dorpsfeesten enz. Mensen spreken je aan en vragen wie je bent." Voor een kleine dorpsgemeenschap als Kessel-Eik is het belangrijk dat iedereen erbij hoort. Je hebt elkaar nodig om aangenaam te kunnen leven, en om het dorp leefbaar te houden. Dat geldt ook voor de mensen die niet zo gemakkelijk anderen opzoeken, ook zij horen erbij. In Kessel-Eik woont veel 'import', mensen die uit andere dorpen of zelfs uit het westen van het land afkomstig zijn. Ook wonen er diverse statushouders en arbeidsmigranten.

Persoonlijk welkom

De leden van de werkgroep welzijn bezoeken heel bewust alle nieuwkomers in het dorp, en heten ze persoonlijk welkom in het dorp. Ze laten een folder en telefoonnummer achter en hebben een kort gesprek aan de deur. Ze gaan altijd met zijn tweeën. De mensen reageren zonder uitzondering enthousiast. Na het bezoek nemen mensen vaak contact op om iets te vragen over het dorp of een activiteit. Ook worden ze vaak vrienden op facebook of Instagram.

Eikerwijs

Ook pasgeboren baby's worden welkom geheten. Wanneer bekend wordt dat er ergens een baby geboren is – in Kessel-Eik is iedereen daar wel van op de hoogte – dan bezoekt de werkgroep de nieuweling. De baby krijgt een rompertje met daarop de naam van het kindcentrum 'Eikerwijs'. Op die manier wordt de school ook meteen onder de aandacht van de ouders gebracht. De laatste tijd worden trouwens veel kinderen geboren in Kessel-Eik. Dat biedt perspectief

voor de instandhouding van het kindcentrum (de basisschool gekoppeld met buitenschoolse opvang), hetgeen van levensbelang is voor de leefbaarheid in Kessel-Eik.

De werkgroep krijgt geen adressen van de gemeente van nieuwkomers in het dorp, vanwege de privacy. Maar ze weten iedereen te vinden, in het dorp zijn wat dat betreft geen geheimen voor elkaar. Statushouders en arbeidsmigranten worden ook persoonlijk welkom geheten. Deze groepen vinden wat moeilijker aansluiting bij de dorpsgemeenschap, maar de werkgroep gaat er gewoon naar toe, heet ze welkom en nodigt ze uit om zich in het dorpsleven te mengen.

Als er iemand overlijdt in het dorp, merk je dat men aandacht heeft voor elkaar. Je bent ook welkom in moeilijke tijden. Soms zorgen de burens bij een sterfgeval voor een pan soep en doen de boodschappen als dat nodig is.

Gemeenschapsactiviteiten

Kessel-Eik bruist van de gemeenschapsactiviteiten. De diverse verenigingen draaien goed, gelet op de kleinschaligheid van het dorp. Dat geldt voor Jong Nederland, Carnaval, Motorclub, KBO enz. De kermis is nieuw leven ingeblazen door een groepje vrijwilligers, compleet met een feesttent erbij. Het beachvolleybaltoernooi en het bierpongtoernooi tijdens het Eiks Treffen zijn terugkerende hoogtepunten in het dorp. In het verleden was er een levende kerststal: "Met een echte baby als kerstkind!".

Ook in het gemeenschapshuis ontmoeten inwoners elkaar spontaan bij de haakclub, voetballen kijken, Formule 1 race volgen, enz. Het gemeenschapshuis is compleet verbouwd dankzij de vrijwillige inzet van tientallen inwoners. Dat versterkt het gevoel "dat het van ons is, en dat we er zuinig op moeten zijn".

Linda Verhaegh en Wies Smedts uit Koningslust zijn allebei betrokken bij de metamorfose die heeft plaatsgevonden in het oude gebouw van basisschool De Avonturier, voorheen De Springplank geheten. Linda als secretaris van de Stichting Springlaevend die aan de wieg stond van de nieuwe bestemming van het gebouw, en Wies als een van de eerste nieuwe bewoners van de verbouwde basisschool. Beiden vertellen vol enthousiasme over de weg die is afgelegd en over de meerwaarde voor het dorp.

Van school naar woonbestemming

Op het moment dat het aantal leerlingen van de basisschool terugliep, ging het dorp actief nadenken over de toekomst van de school en van het schoolgebouw. Het gebouw werd te groot, was verouderd en moest hoognodig duurzaam worden. De school was op zoek naar een ruimte die beter paste bij het aantal leerlingen en vond uiteindelijk onderdak in dorps huis De Sprunk. De 'sprong naar de Sprunk' was zowel voor de school als voor het dorps huis een win-win situatie: de integratie van beide voorzieningen leverde niet alleen financiële voordelen op, maar versterkte ook de samenwerking en het samenleven tussen jong en oud. In 2018 nodigde het dorps overleg alle inwoners uit om te stemmen over de bestemming van het oude schoolgebouw. Unaniem werd gekozen om het gebouw geschikt te maken voor oudere mensen met een lichte zorgvraag, zo vertelt Linda. Daardoor kreeg deze groep mensen de kans om in Koningslust te blijven wonen in plaats van noodgedwongen naar een dergelijke voorziening elders te moeten verhuizen. Om de verbouwing tot appartementen mogelijk te maken werd de Stichting Springlaevend opgericht. De stichting kwam er al snel achter dat zij niet de juridische en financiële onderdelen van het project konden 'dragen'. Gelukkig meldde zich een tweetal lokale projectontwikkelaars die de verbouwing en verhuur van appartementen op zich namen, terwijl Springlaevend met name meedacht over alle zaken die voor het woongenot van de toekomstige huurders belangrijk waren. Deze constructie werkte tot eenieders tevredenheid.

Wonen in de school

Wies Smedts, ruim 80 jaar oud, is een van de huidige bewoners van het nieuwe appartementengebouw. Zij woont er sinds 2023 en is erg blij met haar

nieuwe woning. In totaal zijn er nu 10 appartementen en er worden er nog twee bijgebouwd. Moderne en levensloopbestendige appartementen, die smaakvol zijn ingericht. Bijzonder is dat jong en oud er door elkaar wonen. De oorspronkelijke doelgroep is dus verbreed. Inwoners uit Koningslust hebben voorrang als er een woning leegkomt. Opmerkelijk: een van de huidige oudere bewoners was destijds, in de jaren vijftig, een van de eerste leerlingen van de basisschool. Hij woont nu in de klas, waar hij vroeger in de schoolbanken zat. De oudere bewoners, ongeveer de helft van het totaal, komen veel bij elkaar over de vloer, hebben vaste koffiemomenten en wandelen vaak samen door het dorp, zo vertelt Wies. Wies zelf gaat ook regelmatig naar het dorps huis, neemt deel aan de dorpsontmoeting en gebruikt daar drie dagen per week de warme maaltijd. Bijzonder is dat ze ook regelmatig meedoet aan gezamenlijke activiteiten met peuters van de basisschool in het dorps huis. Dat is erg gezellig, Wies geniet volop van het samen knutselen en het samenzijn met deze jongste inwoners van Koningslust.

De toekomst

Omdat Springlaevend haar werk klaar heeft, is de stichting inmiddels opgeheven. De bewoners regelen alles zelf met de verhuurders, maar kunnen altijd rekenen op de steun van het dorp. De mix tussen oudere bewoners en jongeren (meestal starters op de woningmarkt) werkt prima. Voor een kleine gemeenschap als Koningslust zijn dit soort kleinschalige projecten een brug om positief de toekomst in te gaan. Daarbij gaat het niet om ingewikkelde beleidsplannen, maar om de gewone alledaagse dingen mogelijk te maken: intergenerationeel wonen, knutselen met peuters, een ommetje maken en samen genieten van een betaalbare maaltijd in het dorps huis.

“Wonen voor jong en oud in de oude school”

José Peeters was kartrekker van 't Thoeshoes, een burgerinitiatief voor dagbesteding voor mensen met dementie. Hennie Schampers is vrijwilliger in 't Thoeshoes en evenals José bestuurslid van de stichting waar behalve 't Thoeshoes ook de Dorpsontmoeting onder valt.

Waar kwam het initiatief vandaan?

José: "In het 'Kernteam Welzijn en Zorg Maasbree' hebben we ons zes jaar geleden de vraag gesteld: "Wat missen we nog?". Al snel kwamen we uit op een burgerinitiatief voor mensen met dementie. De Dorpsontmoeting was er al. We vonden dat dit initiatief daar niet in paste. We gingen dus op zoek naar een andere plek. De pastorie kwam vrij en wij konden het gebouw huren van de parochie. Om het geld bijeen te brengen voor de verbouwing, zijn we deur voor deur bij mensen langs gegaan. Ook omdat de gemeente vond dat er draagvlak moest zijn. De rest van de 3 ton financiering kwam van de provincie, de gemeente en veel fondsen. Toen we aan de bouw begonnen, hadden we 60 vrijwilligers. Met een aannemer en heel veel vrijwilligerswerk hebben we het gebouw gerealiseerd."

Het moet nog groeien

In april 2023 was de opening. "We zijn drie dagen per week open. Het aantal bezoekers heeft nog aanlooptijd nodig. Gisteren waren er vijf, soms zijn er minder. Mensen met dementie gaan niet zo maar de drempel van een ander huis over. Elke week komt er nu wel een echtpaar kijken, dus het begint te leven. Iedereen kan hier komen, met of zonder indicatie. Dat is belangrijk, bijvoorbeeld voor mensen die uitvallen bij de Dorpsontmoeting. Die hebben vaak geen indicatie en kunnen hier toch terecht. We hebben ook mensen mét een indicatie. Dat financiert het zorgkantoor. Er is altijd een beroepskracht van De Zorggroep. Die huren we in, maar ze valt onder onze regie, want anders zijn wij geen burgerinitiatief. Ook mantelzorgers zijn welkom. Die vinden het fijn om enkele uren hier door te brengen. Het helpt om hun partner geleidelijk los te laten. Hier is alles mogelijk. We hebben binnen en buiten heel veel ruimte."

Hoe kijken mensen in Maasbree naar 't Thoeshoes?

"De contacten met het dorp moeten nog groeien. We liggen midden in het dorp. We hoeven maar de weg over te steken voor de Coop winkel, de kerk of horecavoorziening."

Toekomst

José: "Ik verwacht dat we over een tijdje vol zitten. Want de toekomst vraagt heel hard om dit soort initiatieven. Mensen zitten noodgedwongen thuis want verpleeghuizen sluiten bedden. En het aantal mensen met dementie neemt sterk toe met de vergrijzing."

Waarom halen jullie je zoiets op de hals?

Hennie: "Mijn partner was jong dement. Als hij toen zo'n plek had gehad, was hij hier elke dag naar toe gekomen. Ik kan me dus goed verplaatsen in de echtparen die hier komen. En ik vind het fijn samen iets voor het dorp te kunnen betekenen."

José: "Toen in het Kernteam dit idee ter sprake kwam dacht ik, yes dat wil ik. Ik ken de dementiezorg en de dagbestedingsprojecten. Als je dan mensen mee krijgt om zoiets te gaan doen, haal je daar veel energie uit." Er zijn ook wel eens moeilijke momenten. Werkgroepen met de neuzen dezelfde kant op houden is bijvoorbeeld wel eens lastig, maar toch zonder veel afvallers gelukt.

Iedereen is hier gelijk

"Van alle werkgroepen zijn 40 vrijwilligers gebleven, meer dan we verwacht hadden." De Tuingroep komt wekelijks. Voor de andere vrijwilligers hangt er een werkschema. Hennie neemt met vier vrouwen de woensdag voor haar rekening. Als er iemand niet kan, regelen ze zelf vervanging. "Onze visie is: iedereen is gelijk, dus niet het stempeltje dementie, mantelzorg of vrijwilliger. Iedereen is deelgenoot en iedereen betaalt ook voor het eten. Dat vonden vrijwilligers in het begin wel vreemd: "Moet ik hier betalen voor het eten?"

Altijd gezellig

"Vrijwilligers komen hier ook iets halen. Je doet vrijwilligerswerk vanuit je hart. Maar als je alleen zit is het leuk iets met en voor anderen te doen. Dat geeft energie en vooral gezelligheid. Hier is het altijd gezellig."

"Hier is
iedereen
gelijk"

“Realiseren van Beckershof was een levenswerk”

Een woonplek voor Jeroen

Jeroen, zoon van Ard en Marina, zat op school in Tegelen. “We kregen de vraag om een werk- en woonplek voor Jeroen te zoeken in de buurt van de school.” Jeroen heeft het syndroom van Down en is opgegroeid in Meijel. Dus zochten Ard en Marina een werkplek en vervolgens ook een woonplek in Meijel. “Eerst dachten we aan bouwen in de tuin maar we vonden dat Jeroen in een groep moest wonen. Van de gemeente kregen we het advies om gelijkgestemde mensen te zoeken.” Ouders met een gehandicapt kind werden uitgenodigd voor een bijeenkomst in oktober 2016. Daar kwam Jan aan boord, die voor zijn thuiswonende meervoudig gehandicapte dochter Mieke en zoon Mark ook zocht naar een woonplek in Meijel.

Aan de slag

25 Mensen meldden zich aan. Er werd een stuurgroep geformeerd. Ard werd voorzitter, Jan penningmeester en Marina secretaris. Het Dorpsoverleg leverde ook twee deskundige bestuursleden. Met een provinciale startsubsidie werd een stichting opgericht. De volgende stap was een zorgaanbieder zoeken. “We hielden sollicitatiegesprekken, wat de instellingen wel verrassend vonden.” PSW (Pedagogisch Sociaal Werk) kwam als meest passend uit de bus. Omdat PSW niet zelf wilde bouwen, kwam Woningcorporatie Antares erbij.

Rollercoaster

“Wij hadden een kavel op het oog, dichtbij het centrum en bij zorgcentrum Sint Jozef. Die grond was van een projectontwikkelaar en daar ging het schuren. Antares trok zich terug vanwege de grondprijs. PSW nam uiteindelijk de rol van bouwverantwoordelijke over vanwege onze sterke band. Het vrijspelen van de beoogde kavel werd een onfris steekspel met de projectontwikkelaar. Pas na bemiddeling van de gemeente konden we verder. 6 April 2022 ging de eerste schop in de grond. Gelukt: “Daar staat ons huis, een levenswerk”

In december 2023 kwamen de eerste bewoners in Woon Begeleiding Centrum (WBC) Beckershof. Nu zijn het er 22. Marina: “Dat het gelukt is geeft het gevoel dat we ons levenswerk verricht hebben”.

Acht jaar bezig, hoe houd je de moed erin?

“Af en toe vloeken en elkaar vasthouden. En veel contact met bouwmanager Maurice van PSW. Zonder Maurice hadden wij het niet gered. De achterban namen we steeds mee. Het risico is dat mensen afhaken. Wij wilden een huis voor ons kind, maar je hebt ook andere mensen nodig. Bijvoorbeeld de mensen van het Dorpsoverleg. Die hebben een andere motivatie, maar hebben zich toch enorm ingezet.”

Marina: “Als je in het proces zit, kun je niet meer stoppen. Wij hebben de mogelijkheid om iets voor elkaar te krijgen, veel ouders met een gehandicapt kind hebben dat niet, dus moeten wij hen meenemen.”

Jan: “Mijn kinderen hebben een lager ontwikkelingsniveau. Ik wil dat ze zich gelukkig voelen. Ik heb ze heel hun leven thuis verzorgd en zie nu dat ze uitgedaagd worden door de nieuwe omgeving. Ik heb veel moeite gehad om ze los te laten. Dat lukt nu beter. Wij doen dit niet alleen voor onze eigen kinderen maar voor alle bewoners van Beckershof.”

Is er verbinding met het dorp?

De relatie met het dorp groeit. “We hebben diverse vrijwilligers, er was een Buurtontbijt, we doen mee aan dorpsactiviteiten en werken samen met zorgcentrum Sint Jozef. Een van onze vrijwilligsters zegt het zo: “Ik krijg meer eigenwaarde door het gevoel dat ik nodig ben.” Marina: “Als Jeroen door het dorp wandelt, kent iedereen hem. Dat wensen we al onze bewoners toe.”

De toekomst

De stichting richt zich nu op integratie van de bewoners in het dorp en het verzamelen van extra middelen voor de bewoners. “We willen de positie van de stichting binnen PSW juridisch verankeren zodat we zeggenschap houden. Verder werken we hier met mensen met een zorgdiploma en mensen met een zorghart. Die laatste groep heeft een bijzondere meerwaarde die wij willen doorontwikkelen omdat de zorg vastloopt.”

“We krijgen nu van initiatiefnemers van buiten Meijel regelmatig vragen om informatie of zelfs ondersteuning. We gaan daar kritisch mee om. Het blijft vrijwilligerswerk en onze eerste taak ligt bij de Stichting Begeleid Wonen Meijel (SBWM).”

“Iemand moet de buurtbrievenbus zijn waar **alles samen** komt”

Meedenken over de inrichting van de buurt

Cora Sleutels en Hen Penders wonen in de buurt Piushof in Panningen. Samen met zes andere buurtbewoners organiseerden zij de eerste burendag. Volgens ‘opperhoofd’ Hen Penders is Cora de ‘alleskunner’ van de bewonerswerkgroep. Hen was al langer actief in de VAC Wonen, een Voorlichtings- en AdviesCommissie die woningen beoordeelt op toegankelijkheid en gebruiksgemak voor Venlo, Peel en Maas en Beesel. Zo raakte hij vroeg betrokken bij Piushof.

Naast 8 koopwoningen zijn er 54 huurwoningen in de buurt Piushof. Die waren al vóór de bouw door Wonen Limburg toegewezen aan de toekomstige bewoners. Zij mochten vanaf het begin meedenken over de inrichting van de wijk en de woningen. Cora: “We hebben samen vogelhuisjes zitten pimpen, die gemaakt waren van de kozijnen van de oude woningen. Zo ontstond er al vroeg een onderlinge band.” De woningen staan er nu dik vier jaar. Cora: “Toen iedereen gesetteld was zijn we actief geworden”. Na de coronatijd werd een feest georganiseerd. “Dat mag er wel in blijven”, zeiden we tegen elkaar. Daar kwam de burendag uit voort.

Geen buurtvereniging maar we pakken toch van alles op

Ze noemen zich bewust Bewonerswerkgroep Piushof want ze willen geen officiële status als buurtvereniging, maar gewoon bewoners onder de bewoners zijn. “We willen niet de plek worden waar iedereen zijn problemen dropt, wel de vraagbaak zijn. Op de jaarlijkse bijeenkomst vragen we wel of er ideeën zijn. Daar kwam bijvoorbeeld ter sprake dat men de tuinen niet aantrekkelijk vond. We bespraken dat met elkaar, gemeente Peel en Maas en Wonen Limburg. Er kwam een plan en dat hebben we met zijn allen uitgevoerd. Burendag is de kernactiviteit. Er komt een Facebookpagina om mensen te informeren. Grotere vragen geven wij door aan Vorkmeer of aan de gemeente.”

De tweede Burendag

“We organiseren nu voor de tweede keer de burendag: een burenonthut met muziek.” Iedere bewoner van buurt Piushof wordt uitgenodigd, plus De Zorggroep en de appartementenbewoners van Kapellerhof.

Van De Zorggroep komen 15 mensen, begeleid door de activiteitenbegeleidster en vrijwilligers. Het is dus een heel gemengde groep die meedoet. Het is wel lastig om jongeren erbij te betrekken. Ook allochtonen zijn moeilijker mee te krijgen. “We willen nog een keer met het bestuur van de Moskee in gesprek over hoe we de contacten kunnen verbeteren.”

“Iedere zaterdagmorgen richten we met 12 vrijwilligers het café van de sporthal in. Om 10.00 uur kunnen de mensen aanschuiven, lekker eten, een praatje maken en van de muziek genieten. Daarna ruimen we samen op. Het geld komt van Wonen Limburg, De Zorggroep, sponsoring en het Oranjefonds en een eigen bijdrage (€ 2,50).”

Meer contacten

De burendag leidt tot meer onderlinge contacten. Je ziet dat mensen elkaars voortuin doen, de hond voor een zieke buurvrouw uitlaten of een keer chauffeur zijn. “We delen al veel meer dan in het begin. Het is een leuke, prettige buurt.”

Waarom doen jullie dit allemaal?

Hen: “Omdat je je betrokken voelt bij de wijk. Ik vind het fijn om andere mensen te helpen.” Cora: “Een buurt maak je samen! Met zijn allen maken we het gezelliger, opener, veiliger. Daar krijg je een goed gevoel bij. Iemand moet de buurtbrievenbus zijn waar dingen samen komen en waar het contact onderhouden wordt.”

Is er verbinding met het dorp?

“We hebben het Bouwens van der Boijecollege, Buurtcollege Agora en de Sporthal als burenen. We kijken ook wel naar Pius Park. Verder hebben we weinig contacten met andere buurten, hoogstens via Wonen Limburg. We zijn natuurlijk pas 2 jaar bezig.”

En de toekomst?

“Burenhulp kan prima, maar als er echt permanente zorg nodig is, kun je dat niet als buur doen. We hopen dat Wonen Limburg met de woningtoewijzing op de samenstelling van de wijk let. We hebben nu een mooie, gemêleerde wijk en die willen we houden. We moeten er samen voor zorgen dat het hier goed blijft.”

